

POSTANOWIENIE

Dnia 3 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Hajn

w sprawie z odwołania I. Spółki z o.o. Spółki komandytowej w G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.
o wydanie pisemnej interpretacji,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 3 marca 2015 r.,
skargi kasacyjnej I. Spółki z o.o. Spółki komandytowej w G. od wyroku Sądu
Apelacyjnego w [...]
z dnia 30 stycznia 2014 r., sygn. akt III AUa [...],

odrzuca skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 30 stycznia 2014 r. Sąd Apelacyjny w [...] w sprawie z odwołania I. Sp. z o.o. Spółki komandytowej w G. od decyzji ZUS Oddziału w L. w przedmiocie wydania pisemnej interpretacji, oddalił apelację wnioskodawczyni.

Wnioskodawczyni reprezentowana przez prof. dra hab. J.N., doradcę podatkowego, wniosła skargę kasacyjną, którą zaskarżyła wskazany wyrok w całości. W skardze wniosła o jej przyjęcie do rozpoznania, nie precyzując jaka przesłanka przemawia za jej przyjęciem. Strona wezwana przez sąd odwoławczy do uzupełnienia braków formalnych skargi kasacyjnej między innymi przez uzupełnienie pełnomocnictwa o wykazanie umocowania do reprezentacji strony przed Sądem Najwyższym, złożyła pismo procesowe, w którym podniosła, że osoba która sporządziła skargę kasacyjną spełnia wymagania stawiane w art. 87¹

k.p.c., gdyż jest „profesorem doktorem habilitowanym nauk prawnych i ekonomicznych, co potwierdza załączone aktualne zaświadczenie z dnia 13 czerwca 2014 r. wydane przez W. [...] w Berlinie”. W sporządzonym przez tłumacza przysięgłego języka niemieckiego mgr R. N. tłumaczeniu wydanego przez W. [...] w B.(H.) zaświadczenia wskazano, że zaświadcza się, że prof. dr hab. J. N. „począwszy od sierpnia 2008 roku posiada w W. [...] w Berlinie na wydziale studiów dualnych profesurę na czas nieokreślony w dziedzinie nauk o ogólnej przedsiębiorczości i rachunkowości, których zakres przedmiotowy obejmuje prawo (podatkowe) i ekonomikę przedsiębiorstwa, w szczególności międzynarodowe i krajowe prawo podatkowe, naukę o podatkach i rachunkowość finansową.” Już po wniesieniu skargi kasacyjnej wnioskodawczyni ustanowiła pełnomocnika w osobie rady prawnego do reprezentowanie jej w postępowaniu kasacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga nie może być merytorycznie rozpoznana i jako niedopuszczalna podlega odrzuceniu.

Zgodnie z art. 87¹ § 1 k.p.c. w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych. Zastępstwo to dotyczy także czynności procesowych związanych z postępowaniem przed Sądem Najwyższym, a podejmowanych przed sądem niższej instancji. Natomiast art. 87¹ § 2 k.p.c. stanowi, że powyższego przepisu nie stosuje się w postępowaniu o zwolnienie od kosztów sądowych oraz o ustanowienie adwokata lub radcę prawnego oraz gdy stroną, jej organem, jej przedstawicielem ustawowym lub pełnomocnikiem jest sędzia, prokurator, notariusz albo profesor lub doktor habilitowany nauk prawnych, a także, gdy stroną, jej organem lub jej przedstawicielem ustawowym jest adwokat, radca prawny lub radca prawny Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa. Ze wskazanych wyżej przepisów wynika ograniczenie zdolności postulacyjnej stron w postępowaniu przed Sądem Najwyższym.

Sporządzenie środka zaskarżenia do Sądu Najwyższego przez podmiot pozbawiony zdolności postulacyjnej w świetle art. 87¹ k.p.c. jest dotknięte brakiem

nieusuwalnym i powoduje konieczność odrzucenia go na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c., jako niedopuszczalnego, bez wzywania do uzupełnienia tego braku (postanowienie Sądu Najwyższego z 31 stycznia 2014 r., II CZ 84/13, LEX nr 1439387; postanowienie Sądu Najwyższego z 20 stycznia 2009 r., II CZ 89/08, LEX nr 527186).

W rozpoznawanej sprawie skargę kasacyjną jako pełnomocnik spółki sporządził i wniósł prof. dr hab. J.N.. Wnoszący skargę, wbrew podnoszonym argumentom, nie należy do kręgu podmiotów, o których mowa w art. 87¹ § 2 k.p.c. Do kręgu wskazanych podmiotów nie należą doradcy podatkowi. Pełnomocnik skarżącego nie wykazał ponadto, że legitymuje się stopniem naukowym doktora habilitowanego nauk prawnych ani w Polsce ani w Niemczech. Pojęcia „profesor” i „doktor habilitowany nauk prawnych” winny być interpretowane w oparciu o przepisy ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (jednolity tekst: Dz.U. 2014, poz. 1852). Zgodnie z art. 24. ust 1 tej ustawy, „stopień naukowy lub stopień w zakresie sztuki nadany przez uznaną instytucję posiadającą uprawnienie do jego nadawania działającą w państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie członkowskim Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, jest równoważny ze stopniem naukowym lub stopniem w zakresie sztuki, o których mowa w ustawie”. Pełnomocnik nie przedłożył jednakże dyplomu doktora habilitowanego, z którego wynikałoby, że uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych. Z załączonego zaświadczenia W. [...] w Berlinie z 13 czerwca 2014 r. wynika jedynie, że dr hab. J. N. jest tam zatrudniony na czas nieokreślony na stanowisku profesora nauk o przedsiębiorczości, a w szczególności rachunkowości zewnętrznej i w związku z tym zajmuje się takimi przedmiotami jak prawo podatkowe, a nie, że ma tytuł naukowy profesora nauk prawnych, którego dotyczy art. 87¹ § 2 k.p.c. W związku z tym należy stwierdzić, że osoba nie posiadająca tytułu naukowego profesora nauk prawnych lub stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk prawnych, także wtedy gdy prowadzi zajęcia dydaktyczne na uczelni z zakresu nauk prawnych, nie spełnia wymogów określonych w art. 87¹ § 2 k.p.c.

Późniejsze umocowanie przez spółkę do reprezentowania jej w postępowaniu kasacyjnym radcy prawnego nie pociągało za sobą obowiązku wezwania tego pełnomocnika do podpisania skargi w trybie przewidzianym dla usuwania braków formalnych skargi. Skarga kasacyjna została podpisana przez doradcę podatkowego prof. dra hab. J. N., co powoduje, że podpisu tego, nie można uznać za nieistniejący, czy niewywołujący skutków prawnych, tym bardziej, że z treści skargi wynika, że był on osobą ją sporządzającą. Niemożliwe jest zatem późniejsze usunięcie wskazanego braku przez pełnomocnika strony w osobie rady prawnego (postanowienia Sądu Najwyższego z: 23 lutego 2012 r., V CZ 132/11, LEX nr 1164756; 21 września 2011 r., I CZ 59/11, LEX nr 964456).

Niezależnie od powyższego skarga kasacyjna, będąca ściśle sformalizowanym środkiem prawnym, nie spełnia w niniejszej sprawie wymagania konstrukcyjnego w postaci przytoczenia podstaw kasacyjnych, wskazanego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Spełnienie tego wymagania polega na przytoczeniu naruszonego przepisu prawa, przez określenie go numerem artykułu, z podaniem paragrafu, punktu czy ustępu oraz określeniu ustawy, w której jest zamieszczony. Samo formalne powołanie się na jedną z podstaw określonych w art. 398³ § 1 k.p.c. nie jest wystarczające i nie stanowi przytoczenia podstawy kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z 14 maja 2012 r., II CSK 671/11, LEX nr 1232598). Sporządzający skargę kasacyjną nie przytoczył w podstawie kasacyjnej żadnego przepisu, który naruszyć miał Sąd drugiej instancji. Brak spełnienia wskazanego wymogu konstrukcyjnego również prowadzi do odrzucenia skargi *a limine*.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy odrzucił skargę na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c.